

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Kilátások.

Mig az általános, titkos választójogra vonatkozó törvényjavaslatot be sem terjesztették s már is erősen foglalkoznak azokkal az eshetőségekkel, amik a törvényjavaslat (ami még csak a jövő zenéje) nyomában óriási változásokat fognak eredményezni.

A legvéresebb remények abban kulminálnak, hogy a most többségben levő pártok okvetlenül letörnek majd és helyüket a mindenható nép akarata alapján olyan párt foglalja el, mely teljesen megváltoztatja nemcsak a kormányzat, hanem a magyar parlament és ennek következtében a nemzetársadalom képét is.

A radikálizmus átalakító ereje érvényesül majd minden vonalon. Az a sötét reakció, mely ezidőtterrorizmussal teljesen hamis, megbizhatatlan alapon bitorolja a hatalmat, ugy el sodródik majd a szintérről, mintha sohasem volt volna itt. Így hiszik, így várják az általános választójog alapján bekövetkező országrendet azok, akik előtt a nemzet, a történeti múlt, a nemzeti hagyományok, a kegyelet, a haza sajátos érdekei, mind csak „smarn”. Ők radikális átalakulást, olyat akarnak, mely lépjen, lerázzon a szivéről minden szent kötelé-

ket és kiragadja abból a légkörből, abból a keretből, melyben eddig élt, elszakítsa teljesen a történeti fejlődés talajának kegyeletes emlékeitől.

Tele is vannak a legvérmesebb reményekkel, hogy mindez úgy megy majd, mint a karikacsapás.

Hát ha ez a rettenetesen vérmes reménykedés boldogsággal tölti el a hazát és nemzetet csak gunyosan emlegető, világpolgáris szellemű radikálisokat: csak uszának nyakig benne és álmodjanak tovább is mentül gyönyörűbbeket. De azért annyit engedjenek meg nekünk is, hogy az ő gyönyörűnek festett kilátásokról elmondhassuk a magunk véleményét.

Mindenekelőtt kijelentjük, hogy a számadást teljesen a gazda nélkül csinálják. A gazda, a nép, kegyetlenül át fogja huzni ezt a nélküle csinált számadást.

Óriási mértékben „zöldasztalos” számítás az, hogy ennek a magyar nemzetnek milliói, ha bevételeinek tényezőül az alkotmányos élet kereteibe — majd mindjárt azzal kezdik, hogy leszaggatják lelkükről a hagyományos érzéseket, a kegyeletes meggyőződéseket és egy-kettőre, pusztá jeladásra keresztülgázolnak mindazokon az intézményeken, nemzetársadalmi rétegeken, melyek nagy és kinos megpróbáltatások, szenvedések, küzdelmek között, a történeti fejlődés viharos folyamatán át az új társadalmi kibontakozás virradatáig őrizői, fentartói, védői, irányítói voltak a nagy nemzetársadalomnak és hazának.

Aki így számít, az nem ismeri a magyar nép millióit; az a népmilliókat is annak a néhány ezernek hasonmásául gondolja, akik megtévelyedetten kitéptek szívéből hazát, nemzetet, Istent és minden magasztos eszményt.

Ámde — mint a tapasztalat igazolta — a magyar nép zömét nem lehet a jelzett mintára huzni; mert ez éppenséggel nem tépte ki szívéből a nemzeti ideálokat. Sőt a választójog kiterjesztését is éppen azért várják, hogy ezeket a nemzeti ideálokat ők is a megvalósulás felé segítsék. Azok tehát, akik olyan nagy reménykedéssel várják a választójog kiterjesztésére vonatkozó törvényjavaslat beterjesztését s annak elfogadása után a képviselőválasztásokat; és pedig azért, mert azoktól egy állítólag jobb, vagy legalább is gusztusuknak megfelelőbb korszak kibontakozását hiszik eljövendőnek: a maguk szempontjából aligha erős csalódásra nem ébrednek. Mert elhiheti mindenki, hogy ezek nagyon hamis kilátások. A hamisítatlan kilátások, amik a magyar nép valódi

Hajnali óda.

(Ady Endre „Vér és arany” c. verseskötetének megjelenése alkalmából.)

A „Debreczen” számára írta:
Szunyogh Barna.

Gyöps agyak! Ti meg nem értétek!
Ti ósdi cammegók!
Bután meredtek rá, hogy mért jött?
Hogy mért ez és jaj, átok, vér, kód?

Hogy miért? Ti azt nem értitek...
Támadt egy új legény,
Kinek az Úr pogány szívet
Adott. De bus titok az, hogy minek...

Adott... S szolgálja lett a Lyra.
Babonás huron
Harsogva, játsza, felve, sirva
Zengeit a Dal, mi nem volt még megírva.

Zengett... S a magyar csillagok
Kigyuladnak az égen,
Mig ő kiáltott: itt vagyok
Ma a legpompásabb, legnagyobb.

Ma legpompásabb... S szótüzében
Megolvadt sok-sok régi páncél
S jégge dermedt, ha holtféhéren
Hörgés, szitok hangzott ki meseképen...

Hörgés, szitok, de csak magyar,
Izmos, honfoglaló,
Amit bor, kártya, pipafüst takar
És mégis, mégis Nyugatot akar!

És mégis, ó mi nagy vezérünk,
Tán pirkad már a hajnal:
Sínább lesz már, ahova lépünk
S más lesz az aranyunk, a vérünk...

A postamesterné.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Egész fiatal életemben a kultúra kezdetét onnan számítottam, ahol aszfalt, desztillált víz és gummitalpas bérkocsi található. Aztán egyszerre a korsó kidobott egy ötezer lakossal bíró fészekbe, a közigazgatást rontani.

Az első pillanatban öngyilkosságra gondoltam. Mit fogok én csinálni abban a községben, ahol ötezer paraszt van, aki ur, mert magyar és az intelligencia nem áll tiznél több urból, aki meg paraszt, mert szintén magyar.

Eszembe jutott, hogy egyszer már voltam parasztnak között. Egy hadgyakorlatra — ahol három fejedlem is volt látható — utaztunk és a tu z-ufolt vonaton örülhettem, hogy egy harmadosztályú kocsi-ban elfértem. Kinosan éreztem ott magamat és most me-

hetek örökre közéjük: a nagy faluba, az igazi harmadosztályba.

Aztán szépen összepakoltam — frakkot, a himalaya színházi köpenyemet, vagy tizenkét darab pique melényt és a többi most már haszontalan holmit belegyömöszöltem az angol bőröndjeimbe és elutaztam.

Szomorú kis hely. Nem különb, mint amilyent a népszínművek háttérén láttam lefestve. Az első ember, akinél lakást találtam, talán a leghivebben tudja jelezni az egész kiesnyes viszonyokat, amik faluhelyt uralkodnak.

Zsidóember volt, karlsbadi Weisznek hívták. Itt mindenkinek van valami mellékneve, Weisz uron azért maradt rajta a karlsbadi előnév, mert valamikor, sok évvel ezelőtt beteg lett és az orvos kijelentette, hogy Karlsbadba kell mennie.

Ez olyan nagy esett volt, hogy másnap reggel az egész falu tudta már. Közben Weisz meggondolta a dolgot; nem ment Karlsbadba, meg is gyógyult, de azóta karlsbadi Weisznek nevezi mindenki.

Na, itt szép életem lesz! Egy empirelélek, amelyik a saját lelki szemén át nézi az életet, aki csak a mesterséges, beteges finomságu, parfümözött mulatságok barátja, most belemérülhet az örökös kuglizás, kártya és ivás mámorába. Jaj annak, aki nem bírja az italt és magyar faluba kerül! Én, a

érzés- és gondolatvilágából tárulnak a mélyebben tekintő megfigyelő elé, azt mutatják, hogy a magyar népet a hazaszeretet és nemzethűség talarjáról leszédíteni — hála a jó Istennek! — nem lehet. Sem Wien-féle, sem a világpolgárság eszményei felé.

A nép-lélek még mindig elég jó és hű gondozó kezében van. És a magyar nép hagyományos tisztánlátása, világos értelme majd a döntő pillanatokban is megtalálja a helyes ösvényt, mely nemzeti álláspontunk teljes megszilárdulásához vezet.

Hiába kiabálnak a hamis apostolok, népjólétről, népmegváltásról! A nép tudja, nem feledte el a valódi próféta mondását: „Támadnak majdan köztetek hamis próféták!” Már itt is vannak.

Politikai hírek.

A Ház munkarendje. A delegációk e hónap 27-én kezdik meg tanácskozásaikat. Az ülések első három napján a képviselőháznak szünete lesz. Valószínűnek tartják, hogy a jövő hónap közepéig a delegációk tanácskozása befejeződik.

A képviselőház mai ülésének érdekessége megint csak kint van a folyosón. Füstök az új választás rémét s egy csoport, amely Ugron Gábort hallgatja, már a választás esélyeiről tárgyal. Szinte bizonyossággal erősödik a hit, hogy márciusban választunk. Az ülés megnyitása után következett az ujoncjavaslat. Akiket a szó a zárzó jogán megillett: Benedek János és Peió Sándor, az ó-budai választáson foglalatostkodnak. Jekelfalussy miniszter beszél most. Tiltakozik ellene, hogy a közös hadügyi költségvetést inrealisnak mondják. Különbösen is e tekintetben a bírálat a delegációt illeti. A miniszter beszédje után szavazás lesz.

Apponyi utazása. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma reggel visszaérkezett Bécsből, ahova családi ügyben utazott s nem, mint tévesen jelentették, hivatalos ügyekben. — A miniszter ugyanis — így jejtentik ezt félhivatalosan —

unokaöccsének, Apponyi Károly grófnak esküvőjén akart megjelenni, de ezt a menyasszony megbetegedése miatt elhalasztották. A miniszter Bécsben való tartózkodását felhasználta arra, hogy a toszkániai nagyherceg temetésén részt vegyen, de hivatalos ügyekről szó sem volt.

Az ujoncjavaslat tárgyalása.

Még mindég obstruálnak.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 23.

Justh Gyula elnököl az ülésen. A jegyzőkönyv hitelesítése után áttérnek az ujoncjavaslatokra.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter válaszul Farkasházy Zsigmondnak tegnapi fejtegetéseire. Idegen, ismeretlen katonai írókra semmit sem ad és arról van meggyőződve, hogy a mi ujoncunk kiképzése nagyon jó. A lövészetben való kiképzést sem lehet kifogásolni. Minden legény négyszáz éves töltést lő el és az a kiképzéshez éppen elég. Szólni akar még a kórházokról. A katonatorvosokat mind polgári egyetemeken képezik ki. Tagadja, hogy a katonakórházakban nem humánus a kezelés. A hozzátartozóknak különben joguk van polgári szakértőket is odavinni. A mi a magyar tiszteknek érvényesülését illeti, az most valóban stagnál, de új intézkedések lépnek életbe és a jövő évben a kimutatás sokkal jobb lesz. A birodalom Lajtán tül részében is kell magyar tiszteket tartani, a magyar korrespondencia miatt is. (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond félreértett szavait igazítja helyre.

Elnök kéri, hogy polemikát ne folytasson, tartsa szem előtt a házszabályokat.

Molnár Jenő: Szem előtt van folyton.

Farkasházy Zsigmond reméli, hogy az elavult kiképzési szabályzatot meg fogják változtatni.

Elnök ismételtlen figyelmezteti, hogy ne polemizáljon, mert megvonja az szót.

Farkasházy Zsigmond befejezi felszólalását.

Nagy György félreértett szavait akarja helyreigazítani, mert tegnap, amikor ezt meg kellett volna tennie, az igazság más mezején volt elfoglalva (nagy derűtség). — Kétségbe vonja, hogy a hadügyminiszter aktív katona volna.

Elnök: Ne mélytassék polemikát folytatni.

Nagy György: Ismétli, hogy e címhez nincs joga a hadügyminiszternek.

Elnök ismételtlen figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a tárgynál.

Nagy György: Ha topográfiaillag érti a honvédelmi miniszter ur azt, hogy a hadügyminiszter Magyarországon helyesen írja alá magát, ebben igaza van. De soha nincs Magyarországon.

Elnök megvonja a szót. (Helyeslés.)

Elnök befejezi a tanácskozást. Következik a szavazás. Felteszi a kérdést.

Lengyel Zoltán a kérdés feltevéséhez szól, kéri az összes határozati javaslatok felolvasását.

Bozóky Árpád nem adhat igazat az elötte szólónak, más javaslatot ajánl a kérdés feltevéséhez.

Nagy zaj.

— Ez az igazi obstrukció!

— Ezt már értjük.

Lengyel Zoltán: Ugyan ne haragudjatok, hisz együtt is csináltuk ezt.

Molnár Jenő a kérdés feltevéséhez szól.

Elnök a maga részéről Lengyel Zoltán propositióját fogadja el a kérdés feltevésére nézve.

Közben Kossuth Ferenc jön be a Házba, zajosan megéjlenzik.

Szentkirályi Zoltán jegyző felolvassa a beadott határozati javaslatokat.

A nagy többség a javaslatot általánoságban elfogadta.

— Éljen a magyar hadsereg — kiáltotta Farkasházy.

— Azt nem maguk csinálják meg — felelték neki.

Ezután Brediceanu határozati javaslatára szavaztak, amely a két éves katonai szolgálatra vonatkozik. Természetesen elvetették. Mellette szavaztak a diszidenseken kívül a nemzetiségiek is.

A koalíció hangosan kiáltoz:

— Végre együtt vannak. Szép társaság.

Ezután az összes határozati javaslatokat elvetik.

Lengyel Zoltán személyes megtámadtatás címén szólal fel.

— Ki támadta?

— Nem bántotta senki! (Nagy zaj.)

Lengyel Zoltán: Hiába ordítóznak (óriási zaj). Visszautasítja azt a vádat, hogy a nemzetiségiekkel szöveteztek. A két éves szolgálatot megszavazzák, akár ki adja is be. A kormánypárt gyanúsításait visszautasítja és megbélyegzi. Az ország közvéleménye ismer bennünket.

— Hogyne, mindenki ismer — kiáltozzák.

gyenge gyomru városi finomabb narkotikumokhoz voltam szokva, utáltam az ivást; inni, ha már kellett, mé doc-ot ittam, talpas pohárból hörpintve.

No és az asszony? Mi lesz az asszonnyal? Ez lehetlenség, én innen megszököm. Megháza-odni pedig itt nem fogok, csak azért sem fogok. Beteg leszek, ha egy falusi uri nőt látok, akin nem áll a ruha, akinek nem áll rendelkezésére a reggeli langyos rózsavizes fürdő, a fodrász, manikűr, egyszóval aki női mivoltából elveszti azt, ami ma már a legfőbb benne, ami igazán izgat és ami ezerszeresre fokozza bájosságukat, veszedelmes voltukat.

Mi lesz az asszonnyal itt kint a falun? Mit fogok csinálni én, aki ebből a finom portékából csakugy elfogyasztottam minden hónapban egy bizonyos átlagot, mint a szivarokból.

És mit fogok csinálni, ha nem találok majd egy-két szellemes nőt, akikkel elszórakozhatom, akiknek a kedvéért érdemes komoly, elvontabb dolgokkal is foglalkozni. — Férfiakkal sosem vitatkozom, azokat sohasem lehet meggyőzni. Az asszonyok ellenben mindig azt hiszik, hogy nekik van igazuk, ezért könnyen meggyőzhetők.

Faggatni kezdtem a szállásadómat.

— Hol lehet itt szórakozni, öreg?

— Be kell menni a városba. Itt nincs

soha semmi. Két éve jártak erre népdalosok. A plakát még ma is ott van a községi szálló kapuján. Itt nincs semmi. Csak a tűzoltók csinálnak néha egy kis bolondságot. Majd a tekintetes urat is beválasztják maguk közé.

— Minek?

— Majd kitalálnak valamit. Van már parancsnok, elnök, védnök, gondnokuk, talán lesz még egy szabad titulusuk.

— Milyenek a helyi urak?

— Derék emberek. Csak egy kicsit besavanyodtak. A jegyző, az piszkos ember...

— Jól van, a pletykák nem érdekelnek. Hát a nők? Nem értette.

— Vannak-e szép nők?

— Milyenek?

— Szépek.

— Nem tudom. A falusi embernek nincs izlése, csak érzékei vannak. A magunkfajta, ha bemegy a boltba kravattát vásárolni, nem válogat, csak kivesz egyet. — Vagy ha válogat, az még rosszabb: biztosan a legzöldebbet választja. Így van a falusi az asszonnyal is. Kell neki. Szerez egyet. A választáshoz nem ért. Amióta én a faluban vagyok, nem hoztak egy szép nőt sem a házhoz. Vinni vittek eleget. A szép leány kell a városnak. A városban a csunya is megszépül, falun a szép is elcsunyl.

— Jól van öregem, értem mit akar mondani, csak nem tudja magát jól kifejezni. Lássá, a szépséget ápolni kell. Ma már a szépségszanaszatóriumok nemcsak a görbe orrot simítják ki, hanem kihozzák a lélek-ből az arera a varázsot is, ami érdekesség, szimpatikussá teszi a közönséges vonásokat is. A városi ember folyton szépet lát, érzései egyre finomodnak, a gondolatai, indulatai, vágyai formálják a külsejét is. Érti maga ezt?

— Nem.

— No, nem baj. Eszerint szép asszonyok nincsenek itt?

— De van egy okos asszonnyunk. Az itteni urak mind nála szórakoznak. A tekintetes ur is meg fog ismerkedni vele és nagyon jól el fog vele szórakozni.

— Nem fogok megismerkedni vele.

— De avval meg kell ismerkednie.

— Miért?

— Mert a postán csak lesz dolga. Ő pedig a postamesterné.

És még aznap délután megismerkedtem vele. Ajánlott levelet vittem feladni és az irodában ott találtam őt magát. Ugy festett, mint egy öreg kóristanó: borzas volt, piszkos színű szemei a rendesnél kétakkorak, az alakja elhízott, lompos. Fűzős cipő volt a lábán, de a pertli hiányzott belőle, a postás

Lengyel Zoltán még egyszer visszautasítja a vádakat.
Következik az ujoncjavaslat részletes tárgyalása:

címhez

Nagy György szólal fel. Indítványt nyújt be, kérve a szakasz módosítását.
Pilis István a címben a közös hadsereg helyett a magyar hadsereg kifejezést ajánlja.

Lengyel Zoltán hasonló értelmű indítványt terjeszt elő.

Következik a szavazás.

Elnök kéri a Házat, hogy Nagy Györgynek, mint módosítvány benyújtójának, megadja-e a zárzó jogát.

A Ház nem adja meg a szólás jogát.

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz szól és kifogásolja, hogy ebben a kérdésben a Ház nem szavazhat.

Elnök kijelenti, hogy szigorúan a házszabályok szerint járt el.

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz szól, elismeri, hogy az elnöknek igaza volt, nem tudta, hogy Nagy György maga is módosítványnak mondotta indítványát.

Az elnök rövid felszólalása után

Lengyel Zoltán lemond a zárzó jogáról, csupán néhány szóval kéri a cím megváltoztatását.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter magára veszi a cím ódiáját. De most látja a hangulatot, ennek teljesen eleget tesz a jövő törvényben.

— Most, most — kiáltozzák.

— Módosítsuk a címet.

— A szuverén parlament megteheti.

Jekelfalussy Lajos: Most a módosítás olyan technikai nehézségeket okoz, hogy a sorozást nem lehetne a kellő időben megtartani. Kéri a cím változatlan elfogadását.

Következik a szavazás.

A többség az eredeti címet fogadta el. Ellene szavazott a díszidensekkel Kmetty Károly és még egy-két függetlenségi képviselő.

Elnök ezután az ülést öt percre felfüggeszti.

Öngyilkos inasgyerek.

Az érzékeny kis fiu.

Felakasztotta magát.

— január 24.

(Saját tudósítónktól.) Ez az eset nem Debreczenben, hanem a szomszédos Böszörményben történt. Egy inasgyerek, egy 14 éves kis fiu ke-

zubbonyában pedig úgy festett, mint egy harcra kész amazon.

Ugy látszik, esemény volt a jöttöm. A belső szobában három ur ült és füstölt kegyetlenül. A nyitott ajtón át kíváncsian figyelték engem.

Egyáltalában nem meghatva a postamesterné külső varázsától, nyújtottam oda a levelet.

— Ajánlott — mondtam, mire ő besietett a másik szobába.

— Nem is mutatkozott be — fakadt ki vendégei előtt. És én észrevettem, hogy tapintatlanságot követtem el. Az embernek alkalmazkodni kell a körülményekhez.

Mikor visszajött, helyre ütöttem a hibát.

— Megbocsásson nagysád, de én azért nem mutatkoztam most be, mert alkalmasabb időben akartam vizitálni.

Azonnal megbékélt, mosolyogni kezdett és a másik percben már ott ültem én is bent a vendégszobában. Ez a falu kaszinója. A postamesterné a falu hirharangja. Ő az asszony, legalább is sokat beszél. És a témák oly szépek! A díszidő... az esti vonat, ami miatt nem tud idejében zárlatot csinálni... a piszkos jegyző...

Es este a tűzoltók fáklyászenét rendeztek a tiszteltemre. Diszelnökük lettem.

Vajda Ernő.

seredett el annyira, hogy szívének szomorúságára nem tudott jobb orvosságot — a halálát. 14 éves volt s így az életet sem ismerte. Nem igen tudta még, hogy mi az élet, még kevésbé, hogy mi a halál.

S talán azért is volt oly nagy a bátorsága, hogy meg tudta ölni magát. 14 éves eszével nem tudta felfogni, hogy onnan nincs többé visszatérés. A nálánál idősebbek, akik szerelemből, vagy más okból vágyják a halált, az utolsó pillanatban visszahökkennek az öngyilkosság elkövetésétől. S ami nagyon sok öngyilkost visszatérésre tud bírni, sok esetben már a halál küszöbéről, az a: „hátha”? A „hátha”, a remény. Hátha jobbra fordul minden, hátha mégis érdemes élni.

Czegény Péter a 14 éves kis fiu remény nélkül való volt. Neki megmondta a mestere, a szigorú mester, hogy elmehet, hogy hasztalan jönne vissza. Hát elment. Elment haza. Otthon a szülei azzal fogadták.

— Ha nem becsülted meg a helyedet, úgy mohetsz dolgozra. Nekünk sem kellesz!

A kis fiu pedig elment. Kiment a szülei házból, ki az utcára. Járkelt minden felé s nem tudta mi tévő legyen. A mesteréhez nem mehet, a szüleinek nem kell. Azok pedig nem bocsátanak meg neki — úgy hitte. S hihetett-e egyebet is? Mikor egész életében csak azt tapasztalta, hogy a mester, a szülők nagyon szigorúak, kérlelhetetlenek s legcsekélyebb botlása miatt is alaposan tudnak büntetni.

Aztán sötétedni kezdett. Hideg is volt nagyon. Aztán már éhes is kezdett lenni. Azt érezte, hogy örökre nem tarthat ez így, nem fogja kibírni. Nagy tapasztalatlanságával szerzett eddigi tapasztalatai nem tanították meg a reményre.

Közben korom sötét lett. Aludt mindenki a faluban, a szülei is. Belopózott hát a szülei ház udvarára. A kutya nem ugatott, ismerős volt. S aztán az udvaron kifeszített ruhaszáritó kötélből levágott egy méternyit.

Odament a kut mellett álló akácfához, a kötelet a fa kinyuló ágára kötötte s pár pillanat múlva ott csüngött már a fán. A szél fújni kezdett, a hold felbukkant s a kutya is belekezdett halott gazdáját sirató rémséges vonításában.

E hangra figyelmessé lett a kis fiu apja. Kiment az udvarra, de már későn érkezett. Levágta fia holttestét a kötélről, bevitte a házba.

Az esetet tegnap távirattal jelentette Böszörmény előljárósága a debreceni ügyészségnek, az ügyészség pedig ugyancsak táviratban adta meg a temetési engedélyét.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca, 2.

Szerencsétlenség a fővárosban.

Nagy gázrobbanás Budán.

— Fővárosi tudósítónktól. —

— január 23.

Budán, a Dunaparton tegnap reggel kilenc óra előtt egymásután három dördülés hallatszott. A dördülések zaja oly nagy volt, hogy ágyulövéseknek lehetett tartani és várososszerte hamarosan azt beszéltek, hogy az óbudai választásnál nagy vérengzések vannak, a katonaság háromszor sortűzet adott.

A dolog ennyire veszedelmes nem volt, mindössze csak nagy gázrobbanás történt. Rövid idő alatt Budapesten a gázrobbanások nem mennek ritkaságszámba, valóságos csoda, hogy a tegnap reggeli robbanás nagyobb szerencsétlenségnek okozója nem volt.

A robbanásról jelentő tudósítónk:

A gázgyár igazgatóságának jelentették, hogy Budán, a Fő-téren, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter palotája előtt gázomlás van. Hat munkást küldtek ki, akik a megszokott módon vizsgálták, hol történik az ómlás. Vasrudat vertek a földbe, kihúzták, aztán töleséren át szagolták, éreznek e gázzszagot.

A Jégverem-utca és Margit-rakpart sarkán a szaglászó gázzszagot érzett és próbaképpen a kiömlő gázt gyutával megakartá gyujtani.

Ebben a pillanatban nagy robbanás történt, a telefonsatorna gömbölyű zárólappja felröpült, a csatornából tűz csapott ki és a munkások, valamint az ott álló Moldovári Simon rendőr égési sebeket szenvedtek. Sebesülésük azonban egészen könnyű természetű, úgy, hogy a mentők a helyszínén kezelték őket.

Még el sem hangzott az egyik robbanás, már a második történt. A Pesti Hazai Takarékpénztárépület előtt dobta fel a robbanás a második zárólapot. Itten senki sem sérült meg.

Ugyanakkor a Fő-ut 6. számú ház előtt történt a harmadik robbanás, itten óriási erővel a métermázsza sulyu zárólapot szétverte, az egyes darabokat két emeletnyi magasságra vitte fel és nagy pusztulást okozott.

A házban lévő Csungár Bódog-féle cipőüzlet portálját összetörte, Loór Irma virágkereskedésének összes ablakait bezúgta, a 145-ös számú kétfogatu bérkocsit összetörte és a bérkocsinál foglalatokódó Fábrián József kocsimosón több sérülést ejtett.

Az emberek rémülve menekültek, mert attól tartottak, hogy a robbanások folytatódhatnak, de a harmadik robbanás után több nem történt.

A második kerületi kapitányságról a helyszínére Zólyomi rendőrfogalmazó vezetés mellett egy bizottság ment ki, amely megállapította, hogy a kiszivárgó gáz beömlött a kábelcsatornába és ott meggyuladt.

A megsérült gázgyári munkások: Simek József, Nyul István, Kuresa János és Saifert Ferenc. Mindannyi az arcán sérült meg.

Az összes sérülteket a második kerületi kapitányságra vitték.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken: Varázskeringő operette általános bérletszünet.

Szombaton: Varázskeringő operette bérletszünet, jog a „C” bérletké.

Vasárnap délután: Josette kisasszony bohózat bérletszünet.

Vasárnap este: Varázskeringő operette kis bérlet.

Varázskeringő.

Az idei színházi szezonnak határozottan legérdekesebb énekes újdonsága a tegnap bemutatott „Varázskeringő” operett, amelynek nagy keringőjét a cigányzenekarok révén már régebben ismerjük.

Zenei szempontokból igen értékes muzsikát kapunk a darabban, amelynek librettója talán nem áll arányban a szubtilisan finom melódiákkal, de egyébként mulattató, helyel-közzel pikantériája borsos, de nem izléstelen.

A mesét már közöltük. Ami az előadást illeti, arra nagy ambícióval készült a színtársulat s a darab fényes kiállítása méltán keltett feltűnést. A vezetős szerep — az egyetlen nagyobb szerep — Horváth Kálmán kiváló színészi intelligenciájára volt bízva s az ő művészete az ahhoz fűzött reménységeknek minden tekintetben meg is felelt. Zilahyné fonséges hangja volt főerősége az ensemblének, pazar tolettjei pedig valósággal eseményszámába menők. Lónyay Piroska pezsgő, kedves temperamentuma, izléses énekelődása éppen úgy biztosították a zajos sikert, mint Fehér Olga színpadi készsége. Arkossy Vilmos jóízűsége sem maradt hatástalan. Polgár Sándor rendezői zsenialitásának ismételen alkalma volt a legelőnyösebb oldaláról megnyilatkozni.

A színház zsufolásig megtelt s zajosan tapsolta az összes szereplőket, a művészi izléssel közreműködő zenekar derék vezetőjét: Martonfalvy Györgyöt.

Általában a legfényesebb sikerről számolhatunk be s nem nehéz megjósolni, hogy a Varázskeringő további előadásait az erkölcsieken kívül nagy pénztári sikerek fogják követni.

* **Varázskeringő.** Ma kerül másodszor színpadra a Varázskeringő operette, amely a tegnapi bemutató alkalmával oly fényes sikert ért el, mint amilyet színdarab évek óta nem ért el színpadokon. A szereplők ugyanazok, mint a tegnapi bemutató alkalmával voltak. Heléna—Zilahyné, Franci—Lónyay Piroska, Niki—Horváth Kálmán stb.

* **A t. bérlő közönség szíves figyelmébe.** Azon t. bérlők, kik jegyeiket még a második felévre ki nem váltották, ez uton kéretnek fel azt a színházi jegypénztárnál, saját érdekükben, haladéktalanul kiváltani szíveskedjenek.

* **Varázskeringő** harmadik előadása lesz szombaton C. berletiszünetben s a bérlők ezen előadásra jegyeiket pénteken délelőtt 10 óráig válthatják.

* **Arday Ida köszönete.** A debreceni színtársulat nagyon beteg művésznője számára tudvalevőleg a „Debreczen” is gyűjtést indított. Tegnap zártuk le a gyűjtést s amint azt esetről-esetre jelentettük, összesen 188 korona 10 fillér gyűlt össze, melyet is átszolgáltattunk a művésznő kezeihez. Ebből az alkalomból Arday Ida a következő sorokat küldte be hozzánk.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Mikor a 188. azaz egyszáznyolcvannyalc korona 10 fillér avatását köszönettel igazolom, egyben kérem, hogy a közönség iránt érzett hálámnak b. lapjában kifejezést adni szíveskedjék. Fogadják külön-külön és együttesen köszönetemet azok, akik szívesek voltak rám gondolni. Tiszteletem kifejezésével vagyok Debreczenben, 1908. január 23-án.

Arday Ida.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az **Uránus** mai kitűnő új műsora. 1. Karikatúra rajzolóművész (bohózat). — 2. A kis halász leány (dráma). — 3. Brazíliaiak Párisban (bohózat). — 4. Gyermekek (dráma). — 5. Az iker fivérek (bohózat). — 6. Amerikából Európába (természet utáni felvétel). Műsorváltozás fentartva. Előadások 6, 7, 8 és 9 órákor. Helyárak mint rendesen. Holnapután, vasárnap ismét új műsor. Rendkívül érdekes, válogatott képek!

Megkéselte a kedvességét.

Merénylő béreslegény.

Bioska és szerelem.

— január 23.

(Saját tudósítónktól.) A leány elhagyta a legényt. Pedig sokáig éltek együtt. Nem volt a lány a legény esküdt hitvesse, de azért mégis csak az ő asszonya volt. És szerették is egymást sokáig. A leány azonban elhidegült, otthagya az emberét egyedül, nagy szerelmével.

Eltelt aztán egy hét s a legény kérlette a lányt, hogy térne vissza hozzá. De az hajthatatlan volt. Így aztán a legény bioskát rántott s ezzel akarta elintézni az ügyet.

Az esetről tudósítónk a következőket jelelti:

Hosszu ideig éltek együtt, közös háztartásban Károly Pál béres legény és Czeglédi Lidia, a Rakóczy-utca 51. sz. alatti házban. A fiatal pár boldog egyetértésben élt jó ideig, míg végre ezeltől 1-2 héttel az állandó civakodás váltotta fel a békés együttélést.

A folytonos civakodást meguntá végre Czeglédi Lidia s ma egy hete összeszedve cökmökjait, otthagya a legényt. A lány szolgálatba állott. A Pacsirta-utca 84. számú házban akadt helye. De mindössze egy héttel volt új gazdája szolgálatában. Nem volt meglepődve s azért újabb hely után nézett.

Tegnap délelőtt elment a Klein-féle Dégenfeld-téri cselédelhelyező intézetbe s ott találkozott Károly Pállal.

Elakarta kerülni volt kedvesét, de az elálta az utját. Aztán elkezdtek beszélgetni. Diskuráltak jó negyedórát s a körülállók nem hallottak egyebet, csak:

— Gyere vissza Lidi!

— Nem én, nem jövök, — volt az áthatatos válasz. És nem is ment. A legény azonban nem érte be a felelettel. Ő vagy az asszonyát akarta vissza, vagy szívének keserűségén akart könnyíteni.

Azzal előrántotta bioskáját s megmutatta a leánynak:

— Ha nem jössz vissza leszurlok!

De a leány erre sem változtatta meg szándékát. Mit tehetett volna mást a legény, — beváltotta ígését. S aztán elszaladt, nyoma veszett.

A leány pedig súlyos sebével bement a rendőrségre. Ott jegyzőkönyvet vettek fel az esetről s kiadták késelő kedvesse ellen az elfogató parancsot.

A legényt el fogják fogni. Leosukják, kap egy pár hetet okvetlenül. S aztán majd a fogházban fogja kérdeni:

— Hát érdemes szeretni? Érdemes bioskázni?!

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok lépcső-folyosóján. Telefon 412.

Berger Józsefet elítélték.

Hat évi fogházra.

Százhusz rendbeli váltóhamisításért

— január 24.

(Saját tudósítónktól.) Minden részletében ismeretes a közönség előtt a váltóhamisításoknak az a légiója, amelyet Berger József, volt kabai kereskedő követett el. A „Debreczen” hozta először nyilvánosságra Berger bűnös manipulációit, amelyek miatt a megtévedt kereskedő rövidesen a debreceni

fogházba került, mint vizsgálat fogoly.

A széles mederben megindított vizsgálat aztán szenzációs eredményre vezetett, kitűnt ugyanis, hogy Berger nem kevesebb, mint 120 esetben követett el okirat, illetőleg váltóhamisítást.

A bűnös utra tévedt kereskedő nem aláírások hamisítása útján követte el a váltóhamisításokat, hanem más módon, nevezetesen úgy, hogy a váltón levő számokhoz egy-két nullát még utánna toldott és a váltót elhelyezte debreceni, kabai, szoboszlói és más közel vidéki pénzügyintézeteknél. Berger jó hosszú ideig palástolni tudta bűnét, mert úgy tett, hogy az egyik váltóval a másikat fizette.

Ezt a manipulációt azonban nem volt képes sokáig folytatni, mivel a sok hamis váltó végre is úgy összegyűlemlett, hogy lehetetlen volt a dolgot tovább rejtegetni, a bűne kipattant és ő fogházba került.

A debreceni törvényszék kedden kezdte meg Berger bűnyűjét tárgyalni, ami teljes három napig tartott, dacára, hogy Berger töredelmes és teljes beismerésben volt, mivel nem kevesebb, mint 80 panaszt hallgatott ki a törvényszék.

A tárgyalás tegnap este ért véget. A törvényszék hat évi fogházra ítélte el Berger Józsefet, aki az ítéletben megnyugodott.

— **Az ev. ref. egyház, illetőleg valás új elnevezése.** Az 1904. évi második budapesti országos református címet, a részéről alkotott törvényekben az ev. ref. egyházat valamint az ev. ref. vallást is református néven nevezi. Ezt az elnevezést elfogadja az 1907. évi február 14-ikén kelt az a legfelsőbb királyi elhatározás is, amelylyel a zsinati törvények jóváhagyását és erősítést kaptak. Ehez képest, az ev. ref. egyház és vallás hivatalos elnevezése ezenut nem *evangelikus református* lesz, hanem *református*. A belügyminiszter ennél fogva elrendeli, az igazságügyminiszterrel egyetértőleg, hogy az anyakönyvi eljárásban is ezt az elnevezést használják.

— **Szoboszló új lelkésze.** Ritkán tapasztalható nagy korteskedés, agitáció előzte meg a szoboszlói papvalasztást, amely két napig tartott, mivel a négy jelölt közül a szerdán tartott szavazás alkalmával egy sem kapott abszolút többséget. A két legtöbb szavazatot kapott jelölt, Demjén Ferenc érolaszi-i és Szalóczy Pál tiszaváalki lelkészek között tegnap került pótválasztásra a sor, mely alkalommal Demjén Ferencet 252 szavazattöbbséggel megválasztották. Az új lelkész igen tehetséges, képzett ember.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog-és pénzügyi bizottság ma délután 3 órákor ülést tart, melyen a 28-iki közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **A kaszárnyák fenntartási költsége.** Szolnok város polgármestere átiratot intézett Debreczen város tanácsához, melyben az iránt kér felvilágosítást, hogy mennyibe kerül a kaszárnyák fenntartása a városnak. A tanács tegnap tartott ülésén utasította a főszámvevőt, hogy terjessze be a kaszárnyák

fenntartási költségeiről szóló jelentését, amelyet aztán megküldenek a szolnoki polgármesternek.

— **A Balmazújvárosi jegyzőválasztás.** A Balmazújvároson megüresedett segédjegyzői állásra tegnap járt le a pályázat. A választást e hó 28-ra tűzte ki a megye alispánja.

— **Városi birtok kataszteri felmérése.** Szovát községben most folyik a földbirtokok kataszteri felmérése. A község határában Debrecen városának is van birtoka, amelynek kataszteri felmérése 2842 koronába került. A tanács kiutalta az összeget.

— **Orvosválasztás Tiszacségén.** Tiszacsége községben e hó 25 én vasárnap községi orvos választás lesz. A választáson Kovács Gyula alispán fog elnökölni.

— **Dr. Kovács Gábor előadása.** A szabad iskola II. ciklusának, második napján, tegnap Kovács Gábor dr. jogakadémiai tanár tartott előadást a szocializmusról. Ez alkalommal számos, előkelő közönség jelent meg a Simonffy-utcai felolvasó teremben s a megjelentek érdeklődéssel hallgatták a kiváló szociológus tartalmas, nagy tudással elmondott előadását.

— **Az arcképes igazolványok.** A városi hivatalnokok arcképes igazolványai megérkeztek. Az igazolványokat a régiek ellenében megkaphatják a hivatalnokok.

— **Városi épületek javítása.** A város tulajonában levő majorban több épület annyira megrongálódott, hogy hasznavehetetlen. A tanács az épületek tatarozására 2500 koronát szavazott meg.

— **Árufuvarozás vasárnapokon.** A kereskedelmi miniszter ur 100.655. számú rendeletével megengedte, hogy a kamarai kerület következő vasuti állomásairól: Ujszász, Jászberény, Jászapati, Jászkisér, Jászládány, Belsőszászberény, Szolnok, Törökszentmiklós, Fegyvernek, Kisujszállás, Karcag, Mezőtur, Turkeve, Tiszaföldvár, Kunszentmárton, Karcag-vásártér, Kunmadaras, Debrecen, Beregszász, Hajdúhadház, Kisvárd, Körösmező, Munkács, Nádudvar, Nyírbogdány, Nyíregyháza, Szatmárnémeti, Szentmiklós, Nagykároly, Maramarossziget, Hajdúböszörmény, Hajdúszászváros, Nagybánya, az áruk elfuvarozása és az ezzel járó munkálatok vasárnapokon is egész nap minden korlátozás nélkül végezhető.

— **Képviselők lovagias ügye.** Farkashy Zsigmond országgyűlési képviselő a pártközi konferencián tegnapelőtt lefolyt zajos jelenetek miatt Pilis Istvánnal és Lenkey Guztávyval provokáltatta ma Szentiványi Árpádot és Babó Mihályt. Szentiványi megbízottjai Szentiványi Gábort és Ivánka Oszkárt, Babó Endrey Gyulát és Leszkay Gyulát nevezte meg. A felek megbízottjai még a mai nap folyamán találkoznak.

— **Villanyvilágítás egy iskolában.** A református egyház presbitériuma átíratot intézett a városhoz, melyben azt kéri, hogy az

Ispóty telepen építendő új iskolába és tanítói lakásba villanyvilágítást vezessenek be. A tanács a kérelmet kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak véleményadás végett.

— **A Petőfi-dalkör jubileuma.** A Petőfi-dalkör, városunk egyik legkiválóbb dalköre március 15-én tartja 10 éves jubileumát. A jubilaris ünnepeket fényes keretben fogja megtartani a dalkör, mely 10 éves tagjainak oklevelet fog adni.

— **A debreceni zenekedvelők köre** értesíti azon tagjait, kik jegyüket még nem kapták meg, hogy az idei hangversenyekre szóló előjegyzett bérleti jegyek a titkári hivatalban (dr. Spitz Lipót ügyvédi irodájában, Pac-utca 49. szám első emelet) délelőtt 10-12-ig és délután 3-5-ig rendelkezésre állanak és felkéri tagjait, sziveskedjenek azt ott legkésőbbben folyó hó 25-ikének déli 12 órájáig a tagsági díj lefizetése mellett átvenni, mert ezen időtől a számított helyek tovább fenn nem tarthatók, hanem e ki nem váltott jegyeket a későbbi jelentkezőknek fogják kiadni. Az első hangverseny folyó hó 26-án, este 8 órakor lesz a debreceni zeneda dísztermében.

— **A nagyerdei körut munkában.** A tervbe vett nagyerdei körut munkálatai már javában folynak. A körut szabályozását elvégezte a mérnöki hivatal. A szép körut tavasz végére valószínűleg kész lesz.

— **Távozó állatorvos.** Hosszu Vazul, volt városi állatorvos tisztelőre, távozására alkalmából 300 terítéki bankettet rendeztek tisztelői és barátai. A népszerű állatorvost a bucsuzató banketten melegen ünnepelték.

— **Betöréses lopás.** Vakmerő betörő kereste fel a múlt hajnalban Dregus Miklós, Kovács Márton és Juhász László béréseknek a Kigyó-utca 49. szám alatt levő lakását. Az eddig még ismertlen tolvaj betörte a 3 bérés legény közös lakásának ablakát s a szobából minden elvihetőt, többek között egy 300 koronáról kiállított postatakarékpénztári könyvet is, mely a Dregus Miklós tulajdona volt — elvitt. A vakmerő tettest a rendőrség keresi.

— **Kereskedők figyelmébe.** Az utóbbi időben gyakrabban fordultak elő oly esetek, hogy egyes kereskedők végeladási engedély kieszközölése nélkül, áruikat különféle címek alatt gyors eladásra ingerlő módon kínálják. Miután ily cselekmény ipari kihágást képez, a Kereskedő Társulat, mely ha ily cselekményről nála jelentés tétetik, a szolid kereskedelem megvédése érdekében mindenkor gyorsan szokott eljárni, felhívja azokat a kereskedőket, akik a fentemlített módon támasztott egyenlőtlen verseny által üzleti érdekeiket sértve látják, hogy mihelyt hasonló esetről tudomást szereznek, közöljék azt a társulat titkárával.

— **Tolvaj cselédleány.** Klein Ferenc debreceni, a Török Bálint-utca 1. száma alatt lakó cimpfestő tegnap jelentést tett a rendőrségen arról, hogy Kamarai Eszter 17 éves cselédleány, aki nála szolgálatban volt megszökött. A cselédleány ellopta és magával vitte a cseléd-könyvét, azonkívül egy empir ruhát,

2 hálókabátot, 3 pár harisnyát, 6 zsebkendőt, egy ezüst nyelű kést, egy fésűt és 2 klg. mosószappant. A tolvaj cselédleányt most a rendőrség keresi.

— **Megtérített kövezetvám.** A magyar aszfalt részvénytársaság városunkban több helyen végzett aszfalttervezést, amiért kövezetvámot kellett a részvénytársaságnak fizetni. A társaság kérvénnyel fordult a városhoz, hogy a vám fejében fizetett díjakat térítsék meg neki. A tanács teljesíti a kérelmet.

— **Bűnös leány.** Megirtuk a tegnap, hogy a rendőrség Osváth Erzsébet cselédleányt letartóztatta. Az volt az ellene emelt vád, hogy szerelme következményétől bűnös uton akart szabadulni. A leányt átkisérték az ügyészséghez, a honnan, — tekintve, hogy semmi bizonyíték nincs ellene, — azonnal elbocsátották, szabad lábra helyezték.

— **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megőregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin-Roche“ hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a testerőt fokozza Kapható gyógyszerárakban.

— **Dr. Galbory Samuel,** bőr- bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9-11-ig, délután 2-3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

— **A Royal nagykávéház** előkelő családok és társaságok legkellemesebb találkozó helye. Buffet nagy választékban. Mindennap elsőrangú zene. Tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Halottak.** A helybeli anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Kun Mihály ref. 42 éves, Varga Mihály ref. 5 éves, Küllös Ferenc ref. 56 éves, Kovács Mihály ref. 68 éves, Goldstein Lajos izr. 3 napos, Mayer Lajos román. kath. 54 éves, Szűcs Mária ref. 8 hónapos, özv. Kovács Andrásné ref. 74 éves és Suba Mihály ref. 73 éves.

Harc a mandátumért.

— **Az óbudai választás.**

— **A függetlenségi párt győzelme.**

— **Távirati tudósítás.**

Budapest, január 23.

Kessits Antal elhalálásával megüresedett volt az óbudai mandátum.

Heves agitáció, erős korteskedés folyt a mai napig, sőt még ma, a választás napján is.

Két jelölt áll egymással szemben: Botzenhardt János, a függetlenségi párt embere és Komjathy Béla, kit az egyesült ellenzék akar diadalra vinni.

A választás helyiségeül a Korona-szálló földszinti termét jelölték ki. — Óbuda város tehát itt tolong ma és ez már a külsőségeken is meglátszik. Ezen a tájon van a legtöbb plakát, a legtöbb zászló, a legtöbb kortestol.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára tívegenként 4.— korona

Ahogy világosodni kezd, a nép kezd mozgolódní. Rendőrök vonulnak föl, fiakkerek és ügybuzgó kortések parancsára szelít a levegőt.

Nyolc óra tájban zugó csoport zaja tölti be a levegőt. Kibontott zászló alatt megérkeztek Botzenhardt szavazói.

Néhány perc múlva egy másik csoport érkezik meg. Ezek Komjáthy választói.

A Korona szálló óriási helyiségét két részre osztották, mivel két szavazatszedő küldöttség működik. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke maga a választási elnök: dr. Benedek János. Itt az A—K. betűvel kezdődő nevű választók szavaznak. A második szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Székely Dezső helyettes elnök. Itt az L—Z. betűs választók adják le a szavazataikat.

Benedek János a szavazás megkezdését pontban 9 órakor rendelte el, egyben ismételt nyugalomra intette a választókat. Elrendelte az elnök, hogy a szavazás huszas turnusokban történjék. Sorshuzás után döntik el, hogy a szavazást a Botzenhardt-választók kezdik el.

Először tízes turnusokban szavaztak, de aztán az elnök úgy intézkedett, hogy huszan jöhetnek be egyszerre.

Féltíz órakor a szavazatok így oszlottak meg:

Botzenhardt	42
Komjáthya	40
Fél 11 órakor.	
Botzenhardt	86
Komjáthy	77
11 órakor.	
Botzenhardt	101
Komjáthy	93
Fél 12 órakor.	
Botzenhardt	102
Komjáthy	106

A választók oly szórványosan jönnek, hogy a huszas turnusokat 9-esre kellett redukálni.

Apró incidensek is voltak, amelyek azonban zavart nem okoztak.

A késő éjjeli órákban tudósítók a következőket jelenti telefonon:

Délután 3 órakor.	
Botzenhardt	542
Komjáthy	538

szavazata volt.

Ekkor Komjáthy a választási elnökhöz intézett levelében a választástól visszalépett.

Igy tehát Botzenhardt Jánost egyhangulag választották Óbuda képviselőjévé.

Távirat és telefon.

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

Budapest, január 22. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma este öt órakor Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten az elnök Kossuth Ferencen kívül a kormány tagjai közül jelen voltak gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, Apponyi Albert, Günther Antal, Meskó László, Mezőssy Béla és Tóth János. Hoffmann Ottó napirend előtt szót tesz Ugron Gábornak a „Magyar Nemzet”-ben két hét előtt megjelent egyik cikkét, amely nézete szerint a trónörökös személyét érinti. Ugron Gábor kijelenti, hogy mint magyar ember, tisztelettel viseltetik a koronás magyar király iránt, mindenki más, aki nincs megkoronázva, akinek tetteiért nem felelős miniszter viseli a felelőséget, a nyilvánosság ellenőrzése alatt áll és mint a sajtó munkása, jogosítva érezte magát véleménye elmondására.

Kossuth Ferenc elnök kijelenti, hogy a függetlenségi párt alkotmányos párt lévén, tagjai közül mindenki hűséggel tartozik az alkotmányos magyar király iránt, a trónörökös távol áll a politikai szerepléstől és személyét politikai küzdelembe belevonni a pártnak egyetlen tagja sem óhajtja. Áttérve a napirendre elnök kijelenti, hogy a függetlenségi pártnak már évekket ezelőtt az volt az álláspontja, hogy hozzájárul a házszabályok szigorításához, ha a választási törvény úgy reformáltatik hogy a választói

jogosultságot nagymérvben kiterjesztik, most közel van ennek ideje, mert hiszen nemcsak ez, hanem a választási törvények az általános választói jog alapján való reformálása van most küszöbön. Feltétlenül bizonyos az, hogy az új választási törvény alapján nagyobb számban jelenjenek meg a képviselőházban oly elemek, amelyek a magyar állam nemzeti jellege és a magyar társadalom hagyományos hazafisága ellen fognak állást foglalni.

Lehetetlen a magyar állam ügyeit kitenni annak, hogy az így megszorodott elemek a legnagyobb könnyűséggel akadályozhassák meg a törvényhozás működését (Élénk helyeslés, felkiáltások, ezt nem fogjuk túrnál) és hogy ezzel egyenesen rákényszerítsék a magyar nemzetet arra, hogy velük megalkudjék, feltétlenül szükséges tehát az, hogy az obstrukciónak az a könnyűsége és az a biztos győzelem, amely a mostani házszabályoknak kifolyása, megnehezítettessék a jövőben, mert csakis erről van szó, nem pedig klotúrról, a szólásszabadság korlátozásáról vagy az obstrukció lehetetlenné tételéről oly esetekben, amikor nagy nemzeti érdekek védelméért, ez ismét a magyar nemzet egyet, len fegyvere lehetne, röviden szólva nehézzéde nem lehetetlené kell tenni az obstrukciót.

Felkérem Nagy Emil képviselő urat, tegyessen elő indítványát. Nagy Emil betervezi a házszabályrevízióra vonatkozó indítványát. Zichy Vladimir gróf elfogadja a javaslatot, Kmety Károly hozzájárul általánosságban az előterjesztett házszabálymódosításhoz, mert azt tartja, hogy ilyen keretekben mozgó házszabályszigorítás elengedhetlenül és feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a nemzet érvényesíthesse a parlamentben az ő igazi akaratát és hogy a parlament munkaképessége nemzetellenes törekvéseket szolgáló frakciók által megne akadályoztassék.

Hangsúlyozza, hogy a módosítás csak Magyarország belső ügyeire vonatkozik és semmi olyan ügyre, amely Ausztriával közös egyetértéssel intézendő, — minő a bankjegy is, — a sürgősség nem terjed ki. Nem terjed ki a sürgősség természetesen a katonai ügyekre sem.

Az indítvány utolsó pontját is, mely azt mondja, hogy ezen sürgősség szerint lesz tárgyalandó a megalkotandó végleges házszabálytervezet is, de csak arra az esetre, ha megnyugtató kijelentést kap a tekintetben, hogy az a bekövetkezendő végleges házszabálymódosítás nem fogja azt az ideiglenes házszabálymódosítást meghaladni, sem szigorosa, sem az ügyek köre tekintetében.

Andrássy Gyula semmit sem utál annyira, mint olyan megállapodást, ami nem teljesen világos s amit azután utólag a legjobb hiszeműséggel is félre lehet magyarázni. Kmety Károly azt mondotta, hogy két feltétellel járul hozzá Nagy Emil indítványához.

Az első feltétel az, hogy a végleges házszabály ne legyen szigorubb annál, amelyet most terjesztettek be, erre nézve igen is történt is megállapodás még pedig aképen, hogy a miniszterek természetesen nem mint kormány, hanem mint magánegyének kijelentették, hogy nem kívánnak a mostaninál szigorubb végleges házszabályt alkotni, nem fognak olyat javasolni és nem fognak olyanra szavazni. Ez bevégzett tény, ezt állják is. A másik feltétel azonban az, amelyet Kmety Károly felhozott egészen új és teljesen nyíltsággal kijelenti, hogy a maga részéről ahhoz egyénileg nem fog hozzájárulni. A megállapodás tekintetben az volt, hogy ez a kérdés kikapcsolatik most és a végleges házszabály megalkotásakor fog csak eldöntetni.

Gaál Gaszton kiemeli, hogy Andrássy Gyula gróf értelmezése felel meg mindenben azoknak a megállapodásoknak, amelyek a tárgyaló felek között létrejöttek. A Nagy Emil-féle indítványt támogatja.

Mérey Lajos megemlíti, hogy amikor a módosítás jelenlegi szövegét elfogadták, akkor az volt a kiindulási pontjuk, bármit tartalmazna is a végleges házszabályrevízió tervezete, afelett mindig a függetlenségi párt fog dönteni, mint a mostani parlament abszolút többsége. Elfogadásra ajánlja a tervezetet.

Képviselőház üléséhez.

Budapest, január 23. A képviselőházi mai ülésének végén, szünet után Nagy György és Bozók Árpád képviselő beszélt az első szakasz ellen. Végül Jekelfalussy honvédelmi miniszter jelentette ki, hogy az ez év folyamán kibocsátandó új katonai térképeken az összes helységnevek magyar nyelven lesznek feltüntetve.

Nagy földrengés.

Róma, január 23. Kalábriában ma nagy, a tavalyihoz hasonló földrengés pusztított. Emberéletben nem esett kár.

Nagy hajókatasztrófa.

Amsterdam, január 22. A Harwich Linie egyik gőzöse Nieuwe Vattervénél sűrű ködben összeütközött az Axminster nevű angol gőzessel és elő részén léket kapott. Az amsterdami hajó összes utasai egy mentőcsónakon hagyták el a hajót. A mentőcsónakról azonban még eddig semmi hír nem érkezett. Sűrű köd borítja a tengert. Azt hiszik, hogy a csónakra menekült huszonegy ember elpusztult.

Oroszországból.

Pétervár, január 23. A szenátus semmitőské Gurkót, a belügyminiszter segédjét hivatalától való elmozdításra ítélte.

Elfogott gyilkosok.

Miskolcz, január 23. Az ó. di rabló-gyilkosság tetteseit Bari Mihály és József cigánylegények személyében a csendőrség letartóztatta.

Marokkó.

Fez, január 22. Ai del Nedirben El Merani rövid szertartás után izgató beszédet mondott, amelyben szerencsésnek mondotta magát, hogy a törzsek és a fezi nép Muley Hafid érdekében egyesült az ellen a megvetésre méltó gyámkodás ellen, amelyet Abdul Aziz szultán gyakorol, aki a marokkóiakat a keresztényeknek akarja eladni.

Páris, január 22. D' Amade tábornok táviratozza, hogy a Bousnicban táborozó különítmény lépten-nyomon rábukkan Casban Sliere körül a maghzen seregének előőrseire.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— január 23. —

Budapesti gabonátőzsde.

Elkelt néhány vagon buza változatlan árák mellett (50 kilogrammonként), rozs 5—10 fillérrel olcsóbb, zab, tengeri 5 fillérrel olcsóbb.

A határidőüzlet.

A határidőüzlet szilárdan nyílt meg, az üzlet folyamán azonban realizálásokra csekély forgalom mellett elgyengült.

Az árák 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1260	1262—1253
Buza októberre	1060	1065—1601
Rosz áprilisra	1181	1075—1070
Rosz októberre	912	915—910
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	821	821—819
Tengeri májusra	700	698—699

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. sz.

16—1908. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ber-ujfalui kir. járás-bíróságnak 1906. évi Sp. I. 133/3 számú végzése következtében dr. Nagy Ede ügyvéd által képviselt Zádor Márton javára Szőke Aron és neje ellen 748 K 41 f. s jár. erejéig 1907. évi nov. hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1250 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, gazd. eszközök, takarmány, borju, malacok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a derecskei kir. járás-bíróság 1907-ik évi V. 197—4. számú végzése folytán 748 kor. 41 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig Derecskén 1908. évi február hó 1-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Derecskén, 1908. évi január hó 19. napján.

Nedeczky K. Aladár,
kir. bir. végrehajtó.

1319

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék

Pörkölt-kávé

1. számú kilója K. 5.—, 2. sz. kl. K. 4.60, 3. számú K. 4.—, 4. számú K. 3.20, 5. számú K. 2.80. Pörkölésre csak a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 klg. vételénél bérmentve.

Szimon István
főüzlet: BUDAPEST, Váci-körut 12. Fióküzletek: Váci-körut 60., Teréz-körut 23.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetésével felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Használjunk kizárólag

Bocskay-Crémét,

mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

Kapható: minden jobb fűszer- és di-vatáru kereskedésben.

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

s érv kö tők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN,
Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

772

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.
Debreczen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.
A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

917

A téli alkalomra

felhívjuk az igen tisztelt fogyasztó közönséget valódi Orosz tea nagy választékban érkezett különlegességekre és kiváló finom teasüteményekre, valamint valódi Angol, belföldi rum és tisztán kezelt borainkra, u. m. Budai, Sashegyi vörös, Magyar, Rizling, Leányka, Somlyai, Neszmélyi Magyar asszu, Magyarádi stb. — Dus választék színházi és csokoládé bonbonokban. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

865

Szepessy Dezső és Társa

Kossuth-u. 17. Színházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik. o o o

Nagy jövedelmű sütőde két nagy kemencével azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Ügyvédi vizsgára teljes sikerrel, igen gyorsan előkészíték. Cim a kiadóban. 1317

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. 1306

Nagy gyakorlattal bíró, reáliskolát és gimnáziumot végzett joghallgató, polgári, reáliskolai vagy gimnáziumi tanulók tanítását elvállalja. Kitűnő eredményről felel. Cim a kiadóhivatalban.

Jó forgalmu üzlet T.-Lőkön a fő-utcán 20 éve fennálló fűszer- és vegyes üzletemet trafik és italmérsi engedéllyel egy üzleti, mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

50-90%-os rendkívüli leszállítás Fűvészkert-utca 14. sz. alatt Mielőtt karácsonyi vagy bármily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza felkeresni a Harmathy könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. Disművek, regények, ifjúsági könyvek, diszkótéű zsebkönyvek, Révész, Tempa, Szász, Dobos, Hock imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegalbumok, finom magy., francia levélpapírok, családi dobozok, képeslapok, olaj squarel és vízfesték dobozok, festővásznak, ecetek, asztali tentatartók, zsebkönyvek, zsebkönyvek, egészségi szivarkahüvelyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadíszek s még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus választékban, most rendkívüli árleszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

Akár zongora, akár német órákat adok koronájával. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Telefonok, villámhárítók

és villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását legjutányosabban eszközli debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Földvári L. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Eladó ház. Kossuth-utca 69. számú ház 30 köblös ondódi földdel és tanyával, vagy ezek nélkül azonnal és kedvező feltételek mellett. Bővebbet Széchenyi-kert 48. sz. alatt Papp László tulajdonossal.

Fiatál házaspár, kik egy jónevű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A feleség szakácsnénak vagy gazdaszónynak alkalmazható. A férj elfogadja a gazdasági vagy pénzbeszedő állást is, esetleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Május 1-re 3-4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

50 katasztrális hold föld a Nagyelepen eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal Timár-utca 24.

Kanári madarak finom változatos hangfutammokkal éneklők, olcsón beszerezhető Péterfia-utca 26.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetség. DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapír fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-feeskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. o o o o o
Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-felejt-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb selyem kelmék. Francia himzett batistok.

Óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége (Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

1063

A farsangi idényre!

különösen ajánljuk alkalmi, estélyi és báliruhák, jelmezek és estélyi köpenyek elkészítésére divat szalonunkat o o

Bosznay J. és Társa

325 divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojtásokat, heréléseket, tu-
berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.